

nek erdeinkből és gyümölcsöseinkből. De ugyanígyen számítást végezhetünk a sündisznóval, denevérrrel, gyíkkal, bagollyal stb. kapcsolatban is.

Teremtsünk a természet tárgyaival közvetlenebb, szinte személyes kapcsolatot, ezzel több megértést és szeretetet biztosíthatunk irántuk. (Gondolunk itt az iskola fáira, amelyek alatt összegyűlhetünk, elbeszélhetünk azok ültetőiről, közvetlen hasznukról, fáink életéről, táplálékukról, ellenségeikről stb.) Ilyen módon a gyermekekben szinte személyes érdeklődés, megértés és szeretet ébred a természet tárgyai iránt. A felsőbb osztályokban írassunk dolgozatot alkalomadtán legkedvesebb fájukról, virágaikról, állataikról stb.

A természetvédelmet vigyünk át gyakorlati térre is. Ennek lehetősége természetesen iskolák szerint más és más. Fátlan vidéken faültetéssel nevelhetjük igazi természetvédelemre tanítványainkat. Talán még az iskola udvarán sincs fa, bokor, virág. Ültessünk el minden esztendőben csak egy-két fát, és virágosítsuk be iskoláink táját, utcarészeket. Tanítványaink felnőve, talán egész községük táját megváltoztathatják, ha gyümölcsfákat ültetnek, utcáit virággal ékesítik.

A gyakorlati madárvédelemnek különösen faluhelyen sok lehetősége van. Ilyenek a fészekrablások megakadályozása, parittyák, madárfogók elkobzása stb.. fészkükből kiesett madárfiókák felnevelése, sebzett és hidegtől megdermedt madarak ápolása. Szoktassuk hozzá tanítványainkat a madarak téli etetéséhez. Tanítsuk meg őket az etetés helyes módjára, hogyan és mit adhatunk a madaraknak. Készíttessünk kézimunkaórán madárodúkat és etetőket, gyűjtsünk madáreleséget (kendermag, köles, napraforgó, faggyú stb.)

A jól felfogott természetvédelem egyben közgazdasági kérdés is. Megérdemli, hogy foglalkozzunk vele a madarak és fák napján kívül is!

TANÍTÁSOK — VÁZLATOK

1947. április 2. hete.

Általános iskola I. osztály

A tanítás anyaga: *Mese a cipős, csizmás nyulakról* c. vers.

I. Előkészítés. a) Számonkérés. Az elmúlt órán tárgyalt be-szélgetési anyag felújítása.

b) Ráhangolás. Csodálatos dolgok történnek néha az állatok világában is!

c) Célkitűzés.

II. Tárgyalás. A mese elmondása.

MESE A CIPŐS, CSIZMÁS NYULAKRÓL.

Hajdanán egy nyúlnak
Mi jutott eszébe?
Összehívta a nyulakat
Nyulak szigetére:

„Tisztelt nyúl-nemzetség!
Én a mondó vagyok:
Hegezzétek fületeket,
Kicsinyek és nagyok!

Ez a mi életünk
Bizony nagyon dób-dáb...
Fú a szél, brr! Itt a tél, brr!
Mért járunk mezítláb?

Úgy fázik, úgy reszket
A két lábam szára!
Szükségünk van, nyúlnezetség,
Egy csizmadiára."

„Éljen! Éljen! Éljen!”
Zúgnak kiabálnak
Tapsifülest meg is tették
Nyúlszizmadiának.

Körül is fogták a
Csizmadiamestert:
Ki cipellőt, ki meg csizmát,
Nosza, rögtön rendelt.

Nem is fázott aztán
A nyulaknak lába:
Ki cipőbe, ki csizmába
Járt az iskolába.

Egyszer csak mi történt?
Puskás vadászt láttak,
Uccu bezzeg, vesd el magad!
Neki a pusztának!

Nehéz volt a cipő,
Nehéz volt a csizma:
„Hányjuk le mind, mert különben
Az agár elcsíp ma!”

Mind el is dobálta,
Ki jobbra, ki balra...
Egyet én is megtaláltam,
Lyukas volt a talpa!

(Pósa Lajos.)

b) A mesét eljátszatjuk. Szereposztással. Az összekötő szöveget magunk olvassuk.

c) A mesét közösen megtárgyaljuk.

1947. április 2. hete.

Általános iskola II. osztály.

A tanítás anyaga: Pósa Lajos: A bogarak piktora című költeménye.

I. Előkészítés. a) Számonkérés. Az elmúlt beszélgetési órán tárgyaltak felújítása.

b) Ráhangelés a mesére. (Szómagyarázat: piktor.)

c) Célkitűzés.

II. Tárgyalás. a) A mese bemutatása.

A BOGARAK PIKTORA.

Dalos mezőn pingálgat a
Bogarak piktor,
Meleg ellen egy nagy gomba:
Nafogó sátora.

Sátor alatt jó kedvében
Vigan dudorásztat,
Festi, festi, festegeti
A tavaszi tájat.

Váltogatja az ecsetjét
Sorba, egyre-másra:
Vadrózsába, kikircsbe,
Nefejejsbe mártja.

Hipp-hopp! egyszer csak ott terem
A nagybajuszú cincér:
„Piktor uram, engemet is
Pingáljon le ingyér!

Hanem aztán a bajuszom
Hegyesre pingálja,
Mert én vagyok a bogarak
Vitéz kapitánya!

Azt is mondom: karcsú legyek,
Akárcsak a nádszál,
Még a szél is csodáljon meg,
Hogyha erre átszall.